Dosarul nr. 3-297/2024
2-24012601-12-3-31012024

HOTĂRÂRE
În numele Legii

28 iulie 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani
în componență:
Președintele ședinței, judecător Rodica Nicula
Grefier Adelina Petcu

examinând în ședință publică, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Chocolux" împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile,

c o n s t a t ă:

Pretențiile reclamantei:

La 31 ianuarie 2024, administratorul SRL „Chocolux" a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile.

Reprezentantul reclamantei a comunicat că în perioada 27.11.2023 - 22.12.2023, Societatea „Chocolux" SRL a importat din România marfă - croissante și din Suedia - produs din lapte, depunând, în acest sens, declarațiile de vămuire la import cu preferența vamală în temeiul Certificatelor circulație a mărfurilor EUR. 1 eliberate de autoritatea vamală română - Biroul Vamal Intern București și autoritatea vamală suedeză - Sverige Tullvcrket Stockholm, conform Convenției regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene:

- nr. X 0084967/23.11.2023,
- nr. X 0084966/23.11.2023,
- nr. X 0084987/15.12.2023.
- nr. A 2475498/04.12.2023, și
- nr. X 0084992/19.12.2023.

Prin cele patru decizii ale Serviciului Vamal al RM din 27 noiembrie 2023 (2 unit.), 19 decembrie 2023 și 15 decembrie 2023, cu text identic, Certificatele EUR. 1 nu au fost validate de organul vamal, din motiv că, potrivit informației conținute în actele anexate la Declarația Vamală, țara de export de marfă este România, țara de destinație - Ucraina, care nu este parte a UE, se constată completarea neconform Prevederilor Convenției PEM a certificatului de circulație EUR. 1, în rubrica nr.1 a

certificatului de circulație EUR. 1, fiind indicată în calitate de țară de export Elveția, corect fiind - România.

În termenul legal de 10 zile, stabilit conform art.289 Cod vamal, SRL „Chocolux” a depus cereri prealabile împotriva deciziilor emise de organul vamal. Ca urmarea a celor cinci cereri prealabile din 0.12.2023, 05.12.2023, 23.12.2023, 24.12.2023, 27.12.2023, Serviciul Vamal a emis refuzurile nr.28/11-02 din 02.01.2024, nr.28/11-692 din 19.01.2024, nr.28/11-827 din 22.01.2024 și nr.28/11-1018 din 25.01.2024.

În motivarea acţiunii, reprezentantul reclamantei a opinat că SRL „Chocolux” a fost lipsită neîntemeiat, în calitate de cumpărător, de preferența acordată de statul român prin Convenția Pan-Euro-Mediteraneeană (PEM), aprobată la Bruxelles la 09.12.2009, semnată cu Republica Moldova în 2011.

În acord cu prevederile art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

La caz, Serviciul Vamal al RM a invocat completarea greșită a Casetei 1 din Certificatele de circulație a mărfurilor EUR. 1, astfel lipsind reclamanta „Chocolux” SRL de preferința acordată de Convenția PEM. Din deciziile contestate nu rezultă dispozițiile legale încălcate de reclamanta „Chocolux” SRL din Convenția PEM, constatările organului vamal, fiind arbitrare.

Într-adevăr, reprezentantul reclamantei a menționat, că, în baza probelor puse la dispoziție instanței de judecată de către reclamanta „Chocolux” SRL, prezentate anterior organului vamal, actele de însoțire a mărfii importate în RM, s-a probat, cu acte, că marfa este produsă în România, fapt confirmat de BVI București și de actele traduse în limba română: Certificatele de calitate și conformitate și Certificatele de proveniență, care stabilesc următoarele: croissantele sunt de origine română, au fost produse la fabrica Mondelez România Snacks Production SRL și fabricate din ingrediente care provin din România și Uniunea Europeană (făină, zahăr, uleiuri vegetale, vanilină, sare, cocos, lapte, drojdie, agent gelificator, stabilizator, conservanți).

Din probele atașate prezentei acțiuni asupra circumstanțelor de fapt stabilite, în speță, reprezentantul reclamantei „Chocolux” SRL a remarcat faptul că deciziile sub aspectul respectiv nu se bazează pe examinarea obiectivă a cazului respectiv, or cu toate că reclamanta a furnizat toate datele necesare Serviciului Vamal al RM, acesta nu s-a clarificat în scopul elucidării aspectului investigat, doar s-a limitat la a specifica că Certificatul EUR. 1 este întocmit greșit la Caseta 1 și că s-a înaintat o solicitare către autoritățile vamale din România privind expunerea referitor la corectitudinea completării și autenticității certificatului în cauză, totodată, obligând

reclamanta „Chocolux” SRL să achite preferința vamală de care beneficiază legal.

Astfel, Serviciul Vamal al RM a lăsat acest aspect neelucidat și l-a interpretat abuziv în detrimentul reclamantei „Chocolux” SRL, deciziile fiind luate arbitrar nefiind motivate legal, deoarece nu s-a întocmit un răspuns sau o clarificare cu privire la întemeierea legală a deciziilor organului vamal de lipsire a preferințelor acordate prin Convenția PEM reclamantei, până la clarificarea situației.

Mai mult ca atât, așa cum rezultă din raționamentele Serviciului Vamal al RM indicate în decizii, face trimitere la Normele tehnice privind completarea certificatelor de origine preferențială a mărfurilor aprobate prin Ordinul Serviciului Vamal din RM nr. 412/23.09.2014. Ordinul stabilește normele de completare a certificatelor de origine preferențială a mărfurilor care sunt eliberate de Serviciul Vamal din RM și nu se răsfrânge asupra Certificatelor EUR. 1 eliberate de autoritățile vamale din alte țări, care, conform Convenției PEM se completează de sau sub supravegherea autorităților vamale străine.

În conformitate cu prevederile art. 1 pct. 21^{1}) Cod vamal, control ulterior semnifică verificarea informațiilor din declarația vamală și din documentele însoțitoare, verificarea existenței și conformității documentelor prevăzute pentru derularea unei destinații vamale sau regim vamal, examinarea contabilității și a tuturor documentelor și datelor sub orice formă, inclusiv computerizată, care se raportează la operațiunile privind mărfurile provenite din comerțul internațional ori la alte operațiuni comerciale anterioare sau ulterioare implicând aceste mărfuri, verificarea mărfurilor, în cazul în care acestea pot fi identificate, a mijloacelor de transport, încăperilor și spațiilor de depozitare.

În conformitate cu prevederile art. 202^{3} alin. (2) lit. e) Cod vamal, în cazul exercitării controlului ulterior, organul vamal are următoarele drepturi: e) să calculeze și să încaseze la bugetul public național, în conformitate cu legislația în vigoare, obligațiile vamale constatate.

Datorită abordării greșite și disproporționate a Serviciului Vamal al RM cu privire la Certificatele EUR. 1 completate de B.V.I. București, reclamanta „Chocolux” SRL a fost lipsită de preferența acordată legal printr-un act internațional - Convenția PEM, sugerându-i să rezolve problema cu autoritățile române, care vizează drept declarație certificată Certificatul EUR. 1 și care au admis în varianta redactată acest document la exportul de marfă din România, în Republica Moldova. Ori, în viziunea Serviciului Vamal al RM, autoritățile vamale române nu admit corect varianta redactată a Certificatului EUR. 1 și vizează greșit drept declarație certificată Certificatul EUR. 1 la Caseta 1, iar ca urmare reclamanta „Chocolux” SRL pierde preferința.

Art. 6^{1} și 9^{1}, alin. (3) Cod vamal stabilesc că, apărarea drepturilor și intereselor plătitorilor vamali se face pe cale judiciară sau pe alte căi prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative. Toate îndoielile apărute la aplicarea

legislației vamale se vor interpreta în favoarea plătitorului vamal. în vederea realizării sarcinilor, Serviciul Vamal dispune de autonomie administrativă și decizională, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.

Reprezentantul reclamantei a susținut că este incorect și neprofesionist, din partea funcționarilor publici din Serviciul Vamal al RM, să confirme că problema nu este a Serviciului Vamal al RM, ci a autorității vamale românești.

Reclamanta „Chocolux" SRL nu poate influența B.V.I. București, așa cum sugerează Serviciul Vamal din RM, iar prin faptul că se evită invocarea dispozițiilor Convenției PEM în vigoare, invocându-se doar legislația internă a RM, cu referire la actele vamale emise de autoritățile vamale din România, prima a constatat o „subtilă" intervenție în treburile interne ale României de reglementare a completării Certificatelor EUR. 1.

Conform Convenției PEM, țările care au ratificat convenția pot stabili anumite norme interne, însă reclamantei „Chocolux" SRL i se sugerează să intervină în România pentru care normele interne ale Republicii Moldova nu se aplică. Practic, reclamanta este obligată să intervină în treburile interne ale României de reglementare a completării certificatelor de origine preferențială a mărfurilor, ori regulile stabilite de Republica Moldova în Ordinul Serviciului Vamal al RM nr. 412/23.09.2014 sunt aplicabile pentru Republica Moldova la completarea Certificatului EUR. 1, ca țară care a ratificat Convenția PEM pentru stabilirea originii mărfurilor care se exportă din Republica Moldova, reguli care, însă, nu sunt valabile pentru actele de însoțire și mărfurile care se importă în Republica Moldova cu acte întocmite de alte țări membre, așa cum este cazul SRL „Chocolux". Astfel, în acest sens, acțiunile și insinuările Serviciului Vamal al RM sunt neclare și neobiective.

Regulile actuale de origine cuprinse în acordurile comerciale preferențiale ale UE cu țările din regiunea PEM, din care face parte și România și Republica Moldova sunt clare. Convenția Pan-Euro-Mediteraneeană (PEM) din 2011, este un acord multilateral care vizează stabilirea unor reguli comune de origine privind schimburile de mărfuri între UE și cele 24 de țări semnatare din zona PEM (AELS, Turcia, Balcanii de Vest, țările Parteneriatului estic și țările mediteraneene), care se aplică pe bază de protocoale bilaterale. Regulile se aplică între UE, Elveția, Norvegia, Islanda, Albania, Iordania, Insulele Feroe, Macedonia de Nord, Serbia, Muntenegru, Bosnia și Herțegovina, Kosovo, Republica Moldova, Georgia, Ucraina, Palestina, Liban, Turcia și Egipt. Obiectivul Convenției este de a moderniza regulile actuale de origine cuprinse în acordurile comerciale preferențiale ale UE cu țările din regiunea PEM, făcându-le mai flexibile și mai ușor de utilizat. Principalul beneficiu al acestor reguli este mărirea pragului de toleranță la 15%, ceea ce va permite exportatorilor să utilizeze mai multe materiale neoriginare care au poziții tarifare diferite în valoarea produsului final. Dovada

originii preferențiale se face prin Certificatul de origine EUR. 1 sau prin declarația de origine. Convenția are ca scop un impact pozitiv asupra mediului de afaceri și asupra comerțului internațional, întrucât acestea sunt mai flexibile. Contrariul este stabilit de Serviciul Vamal al RM, din păcate, prin deciziile promovate de lipsire a preferenței acordate de către statul român reclamantei „Chocolux" SRL.

Convenția PEM se aplică în Republica Moldova din 01.09.2015, iar Serviciul Vamal al RM, în acest sens, a aprobat Ordinul nr. 240/22.05.2019, referitor la aprobarea Ghidului privind verificarea dovezilor de origine preferențială, prezentate pentru aplicarea tratamentului tarifar preferențial, în contextul Convenției regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro mediteraneene. Ucraina și România fac parte din Convenția PEM. Ori, art. 15-16 din Convenție explică clar că, dovada originii mărfii poate fi probată și prin alte acte justificative la solicitarea organului vamal, aceasta fiind o atribuție exclusivă a autorității vamale a țării exportatoare, în cazul „Chocolux" SRL țara exportatoare fiind România.

Cu toate că, actele atașate prezentei cereri de chemare în judecată, dovedesc că marfa este produsă în România, ceea ce permite stabilirea regimului preferențial tarifar conform Convenției PEM, Serviciul Vamal al RM, prin abordarea față de reclamanta „Chocolux" SRL, încalcă prevederile legale și informațiile publice expuse pe site-ul Serviciului Vamal al RM https://customs.gov.md/ro/articles/reguli-de-origine-modernizate-simplificate-si-mai-flexibile-pentru-agentii-economici.

Concluziile Serviciului Vamal al RM, sub acest aspect, sunt greșite și neobiective, or, în scopul clarificării situației descrise, reclamanta „Chocolux" SRL a solicitat un punct de vedere companiei - partener din Ucraina PrJSC „MONDELEZ UKRAINA" și care efectuează livrări în toate țările din Europa de Sud-Est, care, cu lux de amănunte, a confirmat corectitudinea completării Certificatelor EUR. 1, în opoziție cu Serviciul Vamal al RM.

Prin urmare, reclamantei „Chocolux" SRL, prin prezenta acțiune, în obligare, solicită revendicarea încălcării dreptului la preferența acordată prin convenția internațională și urmărește anularea actelor administrative individuale, prin care s-a respins solicitarea, în procedura administrativă, și obligarea Serviciului Vamal al RM să recunoască preferința vamală acordată și să o restituie.

Sarcina probațiunii aparține Serviciului Vamal al RM, de a acumula date și informații, făcând uz de competențele sale legale și cu respectarea obligațiilor legale care trebuie să acționeze legal. Actele puse la dispoziție de reclamanta „Chocolux" SRL, la examinarea cererilor prealabile, au fost suficiente pentru a concluziona următoarele: cumpărător este „Chocolux" SRL - rezident al Republicii Moldova, vânzător este rezident al Ucrainei, iar producător al mărfii este rezident al României, importul efectuându-se din România, în Republica Moldova, prin

intermediul companiei de distribuție ucrainene. Atât România, Republica Moldova, cât și Ucraina au ratificat Convenția PEM și beneficiază de preferințele acordate prin convenția internațională.

O dată cu apariția unor neclarități și în scopul elucidării acestora, reclamanta „Chocolux" SRL a oferit Serviciului Vamal al RM toate actele și informațiile disponibile și expertiza actelor internaționale aferente speței pentru a ajuta Serviciul Vamal al RM în clarificarea acestei situații. Mai mult ca atât, răspunsul Autorității Vamale Române nr. 926511/24.10.2023, despre care Serviciul Vamal al RM cunoaște, a clarificat situația confirmând că, „în urma analizelor efectuate, ..., au fost eliberate certificatele de circulație a mărfurilor EUR. 1 ... întrucât sunt îndeplinite criteriile pentru a fi considerate originare, în conformitate cu prevederile art. 31 și art. 32 din Convenția Regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene".

Reprezentantul reclamantei a explicat că, în conformitate cu Notele explicative de completare a casetelor Certificatului de circulație a mărfurilor EUR. 1 aprobate prin Decizia Consiliului de asociere UE-America Centrală nr. 2/14.12.2020 cu privire la Casetele 1 și 12 se atestă:

„Caseta 1 Exportator

Trebuie furnizate informații complete cu privire la exportatorul mărfurilor (nume, adresa completă actuală și țara din care provine exportul).

Caseta 12 Declarația exportatorului

Această casetă este pentru uzul exclusiv al exportatorului sau al reprezentantului autorizat al acestuia. Ea trebuie să precizeze locul și data la care a fost întocmit certificatul și trebuie să fie semnată de exportator sau de reprezentantul autorizat al acestuia.

Exportatorul sau reprezentantul autorizat al acestuia poate semna fizic sau o parte le poate permite să semneze digital certificatul EUR. 1.

Prin semnarea acestui formular, exportatorul sau reprezentantul său autorizat declară că mărfurile se califică în temeiul dispozițiilor Acordului UE-America Centrală".

Potrivit art. 16 alin. (1) lit. b) din Decizia Consiliului de asociere UE-America Centrală nr. 2/14.12.2020: „..., erorile minore, discrepanțele sau omisiunile la completarea unui certificat de circulație EUR. 1 nu trebuie considerate motive tehnice care justifică respingerea acestuia, deoarece ele nu împiedică dobândirea și evaluarea informațiilor relevante cuprinse în dovada de origine", contrar acțiunilor faptice ale Serviciului Vamal al RM, în cazul SRL „Chocolux".

Într-adevăr, conform actelor atașate, prezentate Serviciului Vamal al RM, de însoțire a mărfii importate în Republica Moldova, și la cererile prealabile, reprezentantul reclamantei a declarat că a probat că, marfa este produsă în România, fapt confirmat de BVI București, iar invocarea de către Serviciului

Vamal al RM a completării greșite a Casetei 1 din Certificatul de circulație a mărfurilor EUR. 1 pentru a lipsi reclamanta de preferința acordată de Convenția PEM sunt acte discriminatorii și ilegale care trebuie constatate de instanța de judecată cu consecințele care se impun.

Totodată, art. 16 alin. (1) din Convenția PEM stipulează că, Certificatul de circulație a mărfurilor EUR. 1 se eliberează de către autoritățile vamale ale părții contractante exportatoare la cererea scrisă a exportatorului sau a reprezentantului său autorizat în acest scop, exportatorul sau reprezentantul autorizat al acestuia completează formularul de cerere. Exportatorul care solicită eliberarea unui certificat de circulație a mărfurilor EUR.l trebuie să poată prezenta în orice moment, la cererea autorităților vamale din partea contractantă exportatoare în care se eliberează certificatul de circulație a mărfurilor EUR. 1, toate documentele necesare care fac dovada caracterului originar al produselor respective, precum și a îndeplinirii tuturor celorlalte condiții prevăzute de prezenta convenție.

Conform art. 4 din Convenția PEM, autoritățile vamale ale părții contractante exportatoare eliberează un certificat de circulație a mărfurilor EUR. 1, în cazuri bine determinate.

Potrivit prevederilor legale menționate mai sus, Serviciul Vamal al RM este ținut să constate preferința acordată de care beneficiază legal reclamanta „Chocolux" SRL, ori, conform dispozițiilor art. 16, alin. 7 din Convenția PEM autoritățile vamale care emit Certificate EUR. 1 iau toate măsurile necesare pentru a verifica caracterul originar al produselor și îndeplinirea celorlalte condiții ale prezentei convenții. În acest scop, ele sunt abilitate să solicite orice dovezi și să efectueze orice verificare a conturilor exportatorului sau orice alt control pe care îl consideră necesar. Autoritățile vamale se asigură, de asemenea, că formularele menționate la alineatul (2) sunt completate corect, în special, acestea verifică, dacă rubrica rezervată denumirii produselor a fost completată astfel încât să excludă orice posibilitate de adăugare frauduloasă.

Decizia de validare sau nu a preferenței acordate reclamantei „Chocolux" SRL constituie o apreciere eronată a Serviciului Vamal al RM, deoarece nu a fost constatată existența unor dubii serioase privind Certificatele EUR. 1, care au fost înlăturate de SRL „Chocolux", prin prezentarea actelor care confirmă țara exportator - România.

În cazul în care, Serviciul Vamal al RM constată existența unor dubii serioase, învederând că nu este cazul reclamantei, care duc la pierderea preferenței, aceasta acordă SRL „Chocolux" posibilitatea de a desființa aceste dubii, prin darea de explicații și prezentarea de probe, în susținerea poziției sale. Ceea ce a și făcut, când autocamioanele au fost redirecționate pe culoarul galben și la examinarea cererilor prealabile înaintate și examinate.

La caz, actele administrative contestate nu reprezintă o constatare motivată cu

privire la Certificatele EUR. 1, ori, prin analogie, exemplele din Notele explicative de completare a casetelor Certificatului de circulație a mărfurilor EUR. 1 aprobate prin Decizia Consiliului de asociere UE-America Centrală nr. 2/14.12.2020 stabilesc că, erorile minore, discrepanțele sau omisiunile la completarea unui certificat de circulație EUR. 1 nu trebuie considerate motive tehnice care justifică respingerea acestuia, deoarece ele nu împiedică dobândirea și evaluarea informațiilor relevante cuprinse în dovada de origine. De exemplu, Notele explicative din Decizia Consiliului de asociere UE-America Centrală nr. 2/14.12.2020, dau următoarele cazuri, care nu trebuie considerate drept motive tehnice de respingere a certificatelor de circulație EUR. 1:

- greșelile de dactilografiere, în cazul în care nu există nicio îndoială cu privire la corectitudinea informațiilor furnizate în una sau mai multe casete ale unui certificat de circulație EUR. 1;

- informațiile furnizate depășesc spațiul disponibil în cazul oricărei casete individuale;

- una sau mai multe casete sunt completate cu ajutorul unei ștampile, cu condiția să fie incluse toate informațiile necesare (de exemplu, semnăturile trebuie să fie scrise de mână);

- unitatea de măsură utilizată în Caseta 9 nu corespunde unității de măsură indicate în factura corespunzătoare (de exemplu: kilograme în certificatul de circulație EUR. l și metri pătrați pe factură);

- în documentul de export, astfel cum este menționat în Caseta 11, nu sunt furnizate niciun fel de informații, în cazul în care reglementările țării exportatoare sau ale teritoriului exportator nu impun includerea unor astfel de informații;

- data eliberării certificatului de circulație EUR. l nu figurează pe rândul corespunzător din Caseta 11, dar este totuși clar indicată în caseta respectivă (de exemplu, ca parte a ștampilei oficiale utilizate de către autoritățile competente pentru vizarea certificatului);

- casetele opționale 3, 6, 7 și 10 nu sunt completate.

În conținutul refuzurilor Serviciului Vamal al RM nr. 28/11-02 din 02 ianuarie 2024, nr. 28/11-692 din 19 ianuarie 2024, nr. 28/11-827 din 22 ianuarie 2024 și nr. 28/11-1018 din 25 ianuarie 2024, reprezentantul reclamantei a invocat că la alin. (8)-(10), pârâtul și-a depășit atribuțiile, deoarece, anterior în alin. (2), (4) și (5) din același refuz specifică, că, autoritatea vamală exportatoare este abilitată cu atribuții de verificare și confirmare a respectării regulilor de origine stabilite de Convenția PEM și eliberarea Certificatului doveditor EUR. 1.

Analizând cele expuse nu se deduce obligativitatea completării identice a Casetelor 1 și 12 cu sancțiunea nevalidării preferenței acordate reclamantei „Chocolux” SRL, însăși denumirile Casetelor 1 și 12 din Certificatul EUR. 1, fiind diferite, ceea ce înseamnă că informația din ele nu are cum fi identică, așa cum

promovează Serviciul Vamal al RM, fără un temei legal.

Reprezentantul reclamantei a afirmat că organul vamal din RM nu a exercitat obligația pozitivă de a clarifica circumstanțele de fapt și de drept, așa cum prevede art. 22 din Codul administrativ. Prin urmare, Serviciul Vamal al RM nu și-a exercitat în totalitate competența de a cerceta starea de fapt din oficiu, deși, legiuitorul i-a oferit o gamă largă de instrumente și pârghii pentru acumularea tuturor informațiilor necesare, totuși, preferând, nemotivat și anticipat lipsirea reclamantei „Chocolux" SRL de preferință acordată prin convenția internațională.

Deci, neexecutarea obligației de cercetare din oficiu a dus la adoptarea unei soluții premature și eronate de către Serviciul Vamal al RM, astfel încălcând dreptul la apărare reclamantei „Chocolux" SRL, iar aceasta o dovedește, inclusiv, solicitarea către autoritățile vamale din România privind expunerea referitor la corectitudinea completării și autenticității certificatului în cauză, „..., după recepționarea răspunsului din partea autorității emitente, se va lua o decizie finală".

Art. 23 din Codul administrativ, cu titlu de principiu, prevede că, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situații similare. Orice diferență de tratament trebuie justificată în mod obiectiv. Atât în cadrul procedurii administrative, cât și în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligații pe orice motive.

Din această perspectivă, reprezentantul reclamantei a subliniat că instanța de judecată urmează să stabilească în ce măsură egală, agenții economici importatori de produse similare au fost tratați egal sau inegal, sub aspectul practicii formate de către Serviciul Vamal al RM, în perioada anterioară lunii iunie 2023 și începând cu iunie 2023 și/sau diferența de tratament față de SRL „Chocolux", în perioada anterioară lunii iunie 2023 și începând cu iunie 2023.

Coroborând circumstanțele enunțate supra, reprezentantul reclamantei a conchis că, deciziile emise de Serviciul Vamal al RM sunt contrare prevederilor art. 21 Cod administrativ, nu întrunesc cerințele de legalitate procedurală și substanțială, iar circumstanțele constatate denotă dreptul reclamantei „Chocolux" SRL de a beneficia de preferința vamală acordată de statul român, în temeiul Convenției PEM, în calitate de autoritate vamală a statului exportator, cu drept exclusiv de verificare și vizare a acordării conform legislației României.

Serviciul Vamal al RM nu a efectuat o analiză și motivare a scopului legitim a deciziilor emise, or, din deciziile contestate și actele prezentate de reclamanta „Chocolux" SRL nu rezultă care scopuri legale sunt urmărite prin soluția de nerecunoaștere a preferenței, ba, din contra, aceasta compromite noțiunea de legalitate, echitate, etc. Oricare din aceste scopuri ar fi legitime, însă niciunul din ele nu este analizat, iar din actele administrative emise și refuzuri Serviciul Vamal

al RM nu au oferit un răspuns la această întrebare.

Potrivit art. 29 alin. (2) lit. a) Cod administrativ, o măsură este proporțională dacă este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege. Astfel, excluderea și nu doar limitarea dreptului la preferența vamală pentru presupusa neconformitate din Caseta 1, reținută de Serviciul Vamal al RM, nu este, la caz, o măsură adecvată pentru atingerea scopurilor expuse în lege, dar constituie o încălcare inutilă și, prin urmare, ilegală a drepturilor și intereselor legitime ale reclamantei „Chocolux" SRL.

Totodată, conform art. 29 alin. (2) lit. b) Cod administrativ, o măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă este necesară pentru atingerea scopului. Conform acestui element al proporționalității înseamnă că măsura oficială trebuie să fie cel mai blând mijloc de atingere a scopului de reglementare. Serviciul Vamal al RM nu a efectuat această analiză, la caz. Astfel, Serviciul Vamal al RM nu a analizat alternativele de reglementare a cazului individual care să îndeplinească scopul de reglementare în același mod. Dezavantajele pe care le presupun alte opțiuni de reglementare trebuie luate în considerare și stau în calea caracterizării lor ca mijloc mai blând. Lipsirea de preferență vamală cu posibile constatări a unor probleme minore sau chiar inexistența acestora, fără a se clarifica în situație în temeiul celorlalte acte de însoțire a mărfii, este o măsură disproporționată de tratament împotriva reclamantei „Chocolux" SRL și nu duce la atingerea scopurilor legale.

Reprezentantul reclamantei a relevat că, însăși SRL „Chocolux" a beneficiat de tratament diferit din partea Serviciului Vamal al RM.

Astfel, în pofida aceloraşi reglementări Serviciul Vamal al RM, până în luna iunie 2023 nu a obiectat împotriva Certificatelor EUR. 1, la importul de marfă, în condiții identice.

Conform art. 29 alin. (2) lit. c) - (3) Cod administrativ, o măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit. Această cerință implică o punere în balanță a valorilor protejate juridic. Cu cât dreptul este mai vătămat cu atât mai mult se cere ca avantajul de pe urma ingerinței să fie superior.

Reprezentantul reclamantei a notat că, lipsirea de preferență vamală acordată de statul român în temeiul Convenției PEM antrenează, după sine, nu doar o ingerință, dar o anulare improprie a dreptului reclamantei „Chocolux" SRL, la această preferință, fără un minim de clarificări în actele de însoțire a mărfii. Astfel de soluție nu poate fi acceptată într-un stat de drept, ea fiind incompatibilă cu statul de drept Republica Moldova. Scopul încrederii în justiție poate fi realizat prin mijloace complexe, dar în niciun caz prin reducerea la zero a ideii de încredere în autoritățile publice.

A relatat că, scopul Codului vamal este, printre altele, de a spori încrederea în justiție, dar nu de a transforma justiția într-o ramură a puterii de stat ineficientă și asupra căreia ar plana imixtiunile/dependențele de puterea politică, ori cum este la caz, materializarea cu orice scop a încasării sumelor necesare în bugetul de stat fără a ține cont de faptul că Serviciul Vamal al RM, prin astfel de acțiuni, comite abuzuri și ilegalități, cu suportarea consecințelor care se impun.

Astfel, excluderea preferenței vamale de către Serviciul Vamal al RM nu este, la caz, o măsură adecvată pentru atingerea scopurilor expuse în lege, însă neconcretizată în decizia contestată și constituie o încălcare inutilă și ilegală a drepturilor enunțate.

A reiterat că măsură întreprinsă de Serviciul Vamal al RM poate fi una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit. Acesta cerință a legiuitorului implică o punere în balanță a valorilor protejate juridic, o pondere a intereselor în joc. Cu cât dreptul este mai vătămat, cu atât mai mult se cere ca avantajul de pe urma integrității să fie superior.

În sinteză la acest aspect de legalitate, a indicat că, decizia Serviciului Vamal al RM este contrară și principiului proporționalității.

Reprezentantul reclamantei a invocat că ,,încălcările" în Caseta 1 din Certificatele EUR. 1 au fost apreciate de către Serviciul Vamal al RM strict subiectiv, ceea ce afectează securitatea raporturilor juridice, deoarece reclamanta „Chocolux" SRL a cumpărat marfa de la distribuitorul ucrainean, fiind produsă în România de companie rezidentă. Invocarea altor argumente de către Serviciul Vamal al RM denotă neprofesionalism, și rea-credință inadmisibilă, o excludere a rațiunii precum că Serviciul Vamal al RM este remunerat din banii cetățenilor și trebuie să acționeze în slujba cetățenilor.

Astfel, s-a invocat că din circumstanțele constatate s-a atestat o încălcare a garanțiilor procedurii administrative cum ar fi, dreptul la o examinare deplină a faptelor, dreptul la o decizie motivată și imparțială, dreptul la audiere efectivă, dreptul de a fi implicat efectiv în procedura de cercetare, dreptul la colaborare efectivă în clarificarea stării de fapt și dreptul la o decizie fără erori discreționare în partea aprecierii probelor. Ori, la caz, datorită deciziilor Serviciului Vamal al RM, este evident rolul activ asumat al reclamantei „Chocolux" SRL, pentru aflarea adevărului, efortul semnificativ depus prin actele pregătite, acțiuni de clarificare și efectul nefast al deposedării de lichidități, mijloace financiare circulante în activitatea comercială în sume considerabile și timp pierdut inutil.

Reprezentantul reclamantei a constatat că, aceste încălcări a garanțiilor în procedura administrativă constituie erori grave de procedură, care au afectat caracterul echitabil al procedurii administrative, și ca consecință, s-a admis existența unor circumstanțe de natură procesuală, care au dus la emiterea unei decizii disproporționate față de reclamanta „Chocolux" SRL, prin nerecunoașterea

neîntemeiată a preferinței.

Totodată, s-a notat că, în aceste circumstanțe, decizia finală în privința preferințelor vamale trebuie să fie luată de instanța de judecată competentă, din rațiuni de protecție efectivă a drepturilor este în drept și obligat să desfășoare un control judecătoresc de legalitate deplin asupra chestiunilor de fapt și de drept. Tot din rațiuni de control judecătoresc efectiv, dar și din motive legale, Serviciul Vamal al RM nu este obligat, după pronunțarea hotărârii judecătorești dispunerea efectuării cercetărilor suplimentare, să cerceteze alte circumstanțe decât cele care au stat la baza admiterii acțiunii SRL „Chocolux", deoarece emiterea Certificatelor EUR. 1 ține de competența și responsabilitatea statului român, ca autoritate a statului exportator și a relațiilor bilaterale de colaborare dintre Republica Moldova și România.

Cu toate că, răspunsul autorității Vamale Române nr. 926511/24.10.2023, despre care Serviciul Vamal al RM cunoaște, a clarificat situația confirmând că, „În urma analizelor efectuate, ... , au fost eliberate certificatele de circulație a mărfurilor EUR. 1 ... întrucât sunt îndeplinite criteriile pentru a fi considerate originare, în conformitate cu prevederile art. 31 și art. 32 din Apendicele 1 la Convenția Regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene", s-a decis în continuare sancționarea reclamantei „Chocolux" SRL, lipsind-o de preferența legală în sumă considerabilă, astfel prejudiciindu-ne și creându-ne dificultăți semnificative prin abuz și promovarea acestuia.

În acest sens, reprezentantul reclamantei a precizat că dispune de toate actele probatorii, deoarece SRL „Chocolux" este deposedată de cash-flow, fiind nevoită să achite sumele preferințelor nerecunoscute către Serviciul Vamal al RM din mijloace creditare.

În industria alimentară, una dintre problemele principale este în a reuși vânzarea produselor în termenul de valabilitate al acestora, ori, altfel, sunt generate pierderi rezultate prin contractarea companiilor specializate pentru casarea/distrugerea produselor alimentare expirate, care nu s-au vândut, desigur contra cost. Pentru ca produsele alimentare să se vândă este nevoie de un preț competitiv cu al concurenților.

Prin lipsirea de preferința vamală, Serviciul Vamal al RM deposedează reclamanta „Chocolux" SRL de lichiditățile necesare pentru supraviețuire, în sumă considerabilă și impune atragerea surselor financiare din linia de credit contractată, astfel, mărind cheltuielile semnificativ și pentru acoperirea dobânzii bancare.

Totodată, s-a indicat că reclamanta este în imposibilitate de a majora prețul de vânzare a produselor, pentru compensarea cheltuielilor menționate, deoarece acestea nu se vor vinde, piața Republicii Moldova fiind saturată și de produsele concurenților, acest lucru însemnând costuri foarte înalte, altfel spus, un deficit de numerar permanent care amenință afacerea cu faliment permanent. Concurența

crescută pe piață, cererea tot mai mare de a încorpora tehnologiile emergente, prețurile ridicate, costurile ridicate de întreținere și imprevizibilitatea/nepredictibilitatea autorității vamale a RM, personal sau facilități reprezintă o povară grea asupra SRL „Chocolux”, prin prisma abuzului Serviciului Vamal al RM, iar în consecință, obținerea unui flux de numerar nesustenabil, cu potențial de faliment.

Din considerentele menționate, s-a relevat că, în prezenta cauză, se regăsesc temeiuri legale de a anula actele administrative, deciziile Serviciului Vamal al RM și a actelor subsecvente, a recunoaște preferențele în temeiul Certificatelor EUR. 1 emise de autoritățile vamale române, în temeiul Convenției PEM și stabilirea despăgubirilor aferente.

Reprezentantul reclamantei a invocat că ilegalitatea actelor administrative contestate duce la anularea deciziilor și actelor subsecvente cu dispunerea recunoașterii preferințelor acordate și restituirea sumelor preferențelor percepute abuziv, în bugetul de stat.

La 27 martie 2026, prin cererea de concretizare a cerințelor, reclamanta „Chocolux” SRL a solicitat anularea răspunsului Serviciului Vamal al RM nr. 28/11-3362 din 19 martie 2026, emis ca urmare a operațiunilor de asistență vamală internațională.

La 06 aprilie 2026, prin cererea de concretizare a cerințelor, reclamanta „Chocolux” SRL a solicitat anularea răspunsurilor Serviciului Vamal al RM nr. 28/11-3823 din 30 martie 2026 și nr. 28/11-3705 din 26 martie 2026.

Argumentele autorității publice pârâte:

La 20 mai 2024, reprezentantul autorității publice pârâte a depus referința, prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Chocolux” către Biroul Vamal Centru, ca neîntemeiată (f.d.68-75 vol. II).

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantei a susținut cererea de chemare în judecată și cererea de concretizare din 06 aprilie 2026, cu toate motivele de fapt și de drept.

Reprezentantul autorității publice pârâte, fiind citat legal, în ședința de judecată, nu s-a prezentat.

Analizând argumentele expuse în acțiune, studiind înscrisurile dosarului, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea este admisibilă și parțial întemeiată.

În privința admisibilității acțiunii în contenciosul administrativ.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice şi instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În acord cu prevederile art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța

verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între părți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17;

f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208;

g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

- prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului;
- prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă;
- competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;
- respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ;
- respectarea procedurii prealabile;
- respectarea termenului de înaintare a acțiunii.

Prin prezenta acțiune, reclamanta a solicitat declararea ilegală și anularea actelor de inspectare și deciziilor Serviciului Vamal al RM emise împotriva Societății „Chocolux” SRL în data de 27 noiembrie 2023, 19 decembrie 2023, 15 decembrie 2023 și 21 decembrie 2023; declararea ilegală și anularea refuzurilor Serviciului Vamal al RM nr. 28/11-02 din 02 ianuarie 2024, nr. 28/11-692 din 19

ianuarie 2024, nr. 28/11-827 din 22 ianuarie 2024 și nr. 28/11-1018 din 25 ianuarie 2024; declararea ilegală și anularea actelor subsecvente întocmite ca urmare a actelor de inspectare, deciziilor Serviciului Vamal al RM din data de 27 noiembrie 2023, 19 decembrie 2023, 15 decembrie 2023 și a refuzurilor Serviciului Vamal al RM nr. 28/11-02 din 02 ianuarie 2024, nr. 28/11-692 din 19 ianuarie 2024, nr. 28/11-827 din 22 ianuarie 2024, nr. 28/11-1018 din 25 ianuarie 2024, nr. 28/11-3362 din 19 martie 2026, nr. 28/11-3823 din 30 martie 2026 și nr. 28/11-3705 din 26 martie 2026; obligarea Serviciului Vamal al RM să restituie Societății „Chocolux" SRL suma în cuantum de 51.075,62 MDL + 47.517,00 MDL + 59.212,86 MDL + 21.240,84 MDL + 59.720,22 MDL, în total 238.766,54 (două sute treizeci și opt mii șapte sute șaizeci și șase, 54) MDL și obligarea Serviciului Vamal al RM să compenseze Societății „Chocolux" SRL cheltuielile de judecată și daune-interese.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, (1) actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

În sensul art. 11 alin. (1) lit. a) și b) din Codul administrativ, (1) actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Potrivit art. 17 al Codului administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În speță, obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie verificarea legalității actelor administrativ individuale defavorabile – actele de inspectare din 27 noiembrie 2023, 19 decembrie 2023, 15 decembrie 2023 și 21 decembrie 2023 și răspunsurile Serviciului Vamal al RM nr. 28/11-02 din 02 ianuarie 2024, nr. 28/11-692 din 19 ianuarie 2024, nr. 28/11-827 din 22 ianuarie 2024, nr. 28/11-1018 din 25 ianuarie 2024, nr. 28/11-3362 din 19 martie 2026, nr. 28/11-3823 din 30 martie 2026 și nr. 28/11-3705 din 26 martie 2026.

În privința primei condiții de admisibilitate se menționează că actele contestate sunt acte administrative individuale defavorabile reclamantei, deoarece, prin răspunsurile nr.28/11-02 din 02 ianuarie 2024, nr.28/11-692 din 19 ianuarie 2024, nr.28/11-827 din 22 ianuarie 2024, nr. 28/11-1018 din 25 ianuarie 2024, nr. 28/11-3362 din 19 martie 2026, nr. 28/11-3823 din 30 martie 2026 și nr. 28/11-

3705 din 26 martie 2026, autoritatea publică pârâtă Serviciul Vamal a refuzat cererile prealabile depuse de SRL „Chocolux” (f.d.185-187, f.d.231 vol. I, f.d.1, f.d.20 vol. II, f.d.171 vol. II, f.d.4-5 vol. III).

Competența pentru examinarea prezentei cereri, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) din Codul administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), acțiunea fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

În privința respectării procedurii prealabile, conform art. 289 al Codului vamal nr. 1149 din 20 iulie 2000 (în vigoare la etapa desfășurării procedurii administrative), prin derogare de la prevederile Codului administrativ, actele administrative, acțiunile sau inacțiunile organelor vamale, ale colaboratorilor vamali pot fi contestate în termen de 10 zile calendaristice de la data comunicării actului sau efectuării acțiunii/inacțiunii.

Reclamanta SRL „Chocolux”, în data de 05 decembrie 2023, a contestat, cu cerere prealabilă, actul de inspectare al Postului vamal 2080 și decizia din 27 noiembrie 2023, la care, autoritatea publică pârâtă Serviciul Vamal a emis răspunsul nr. 28/11-02 din 02 ianuarie 2024 (f.d.185-187 vol. I).

Prin cererea prealabilă din 23 decembrie 2023, reclamanta SRL „Chocolux” și-a exprimat dezacordul cu actul de inspectare din 19 decembrie 2023 și a deciziei emise de Biroul Vamal Centru, la care, autoritatea publică pârâtă Serviciul Vamal a emis răspunsul nr. 28/11-692 din 19 ianuarie 2024 (f.d.231 vol. I).

La 24 decembrie 2023, reclamanta SRL „Chocolux” a contestat, cu cerere prealabilă, actul de inspectare al Postului vamal 2080 și decizia din 15 decembrie 2023, la care, autoritatea publică pârâtă Serviciul Vamal a emis răspunsul nr. 28/11-827 din 22 ianuarie 2024 (f.d.1-2 vol. II).

Cererea prealabilă din 27 decembrie 2023 privind dezacordul cu actul de inspectare emis la 21 decembrie 2023, a fost examinată prin emiterea răspunsului nr. 28/11-1018 din 25 ianuarie 2024 (f.d.20 vol. II).

Totodată, autoritatea publică pârâtă, prin răspunsul nr. 28/11-3362 din 19 martie 2026 a completat răspunsul nr. 28/11-02 din 02 ianuarie 2024 (f.d.171 vol. II), prin răspunsul nr. 28/11-3705 din 26 martie 2026 - răspunsul nr. 28/11-692 din 19 ianuarie 2024 (f.d.5 vol. III) și prin răspunsul nr. 28/11-3823 din 30 martie 2026 a completat răspunsul nr. 28/11-1018 din 25 ianuarie 2024 (f.d.4 vol. III).

În acord cu art. 209 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art. 165 alin. (1) referitoare la

nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător.

Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acţiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Nefiind de acord cu răspunsurile autorității publice pârâte Serviciul Vamal, reclamanta SRL „Chocolux”, la 31 ianuarie 2024, a inițiat acțiunea în instanță, astfel instanța de judecată constată că acțiunea este admisibilă.

Totodată, instanța de judecată conchide și în privința temeiniciei acțiunii, din următoarele considerente.

Art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova prevede că persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

Instanța notează că, în corespundere cu art. 1 alin. (1) din Codul administrativ, legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia. (2) Legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova. (3) Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sunt emise în temeiul legii și nu contravin ei.

Instanța ține să menționeze că, în conformitate cu art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

Conform art. 3 din Codul administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

În corespundere cu art. 6 din Codul administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităţilor publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate

publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Art. 11 din Codul administrativ prevede că, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia. Un act administrativ de acordare periodică a prestaţiilor materiale sau băneşti este un act administrativ individual prin care o astfel de prestaţie se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În acord cu art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În concordanță cu art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În accepțiunea art. 21 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În temeiul art. 22 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În corespundere cu art. 39 din Codul administrativ, orice persoană care

revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Prin prisma art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

În vederea exercitării atribuției de verificare a legalității actului administrativ contestat, instanța de judecată, în temeiul principiului cercetării stării de fapt din oficiu, urmează să supună verificării aspectele legalității formale și materiale ale actului administrativ individual defavorabil.

Legalitatea activității administrative se referă deopotrivă atît la aspectul formal (acționarea autorităților publice în limitele competenței și atribuţiilor care le-au fost conferite și cu respectarea procedurii administrative reglementate de lege), cît și aspectul material (acționarea autorităților publice în strictă conformitate cu actele legislative de nivel superior).

Prin urmare, instanța de judecată va analiza în partea motivantă a prezentei hotărâri dacă autoritatea publică pîrîtă a respectat atât aspectul formal, cât și material al principiului legalității în activitatea administrativă pe care a desfășurat-o în raport cu reclamanta SRL „Chocolux”.

Obiectul juridic al acțiunii în contencios administrativ îl constituie cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Chocolux” împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea actelor de inspectare și deciziilor emise de Serviciul Vamal al RM în data de 27 noiembrie 2023, 19 decembrie 2023, 15 decembrie 2023 și 21 decembrie 2023 și răspunsurilor Serviciului Vamal al RM nr. 28/11-02 din 02 ianuarie 2024, nr. 28/11-692 din 19 ianuarie 2024, nr. 28/11-827 din 22 ianuarie 2024, nr. 28/11-1018 din 25 ianuarie 2024, nr. 28/11-3362 din 19 martie 2026, nr. 28/11-3823 din 30 martie 2026 și nr. 28/11-3705 din 26 martie 2026.

Noțiunea de „act administrativ” este reglementată în legislația națională, cât și în Rezoluția (77) 31 Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, statuează că, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea

drepturilor și intereselor legitime ale justiţiabililor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii privind organizarea judecătorească. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept. Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

La caz, instanța consideră necesar a reține prevederile Codului vamal al Republicii Moldova nr. 1149-XIV din 20 iulie 2000, în versiunea Legii până la 1 ianuarie 2024.

În conformitate cu prevederile art. 1, pct.21^{1}) din Codul vamal, control ulterior semnifică verificarea informațiilor din declarația vamală și din documentele însoțitoare, verificarea existenței și conformității documentelor prevăzute pentru derularea unei destinații vamale sau regim vamal, examinarea contabilității și a tuturor documentelor și datelor sub orice formă, inclusiv computerizată, care se raportează la operațiunile privind mărfurile provenite din comerțul internațional ori la alte operațiuni comerciale anterioare sau ulterioare implicând aceste mărfuri, verificarea mărfurilor, în cazul în care acestea pot fi identificate, a mijloacelor de transport, încăperilor și spațiilor de depozitare.

Conform art.2 din Codul vamal, activitatea vamală se constituie din implementarea politicii vamale, asigurarea respectării reglementărilor vamale la trecerea mărfurilor, mijloacelor de transport şi persoanelor peste frontiera vamală a Republicii Moldova, perceperea drepturilor de import şi drepturilor de export, vămuirea, controlul şi supravegherea vamală.

(2) Activitatea vamală se desfăşoară în conformitate cu normele şi cu practica internaţională. Republica Moldova participă la colaborarea internaţională în domeniul activităţii vamale.

În temeiul art. 7 din Codul vamal, dacă acordurile internaţionale la care Republica Moldova este parte stabilesc alte norme decît cele prevăzute de prezentul cod şi de alte acte normative în domeniul vamal ale Republicii Moldova, prioritate au acordurile internaţionale.

În acord cu art. 127^{11} din Codul vamal, (1) Obligaţia vamală apare, atît la import cît şi la export, şi în următoarele cazuri:

a) cînd, ulterior efectuării operaţiunilor de vămuire şi acordării liberului de vamă, se constată că informaţiile cuprinse în declaraţia vamală au condus la stabilirea unei obligaţii vamale diminuate;

b) cînd una ori mai multe condiţii ce reglementau plasarea mărfurilor sub o destinaţie vamală nu au fost respectate;

c) cînd stabilirea unui tratament tarifar favorabil, în funcţie de destinaţia sau utilizarea finală a mărfurilor, nu era justificată la data acordării liberului de vamă;

d) cînd lipseşte informaţia, documentele sau/şi persoana în gestiunea căreia au fost înregistrate importuri ce au beneficiat de un tratament tarifar favorabil;

e) cînd se emite sau se întocmeşte o dovadă de origine pentru mărfurile originare din Republica Moldova în sensul acordurilor de comerţ liber, la a căror producere au fost utilizate materiale neoriginare care nu au fost supuse taxelor vamale sau taxelor cu efect echivalent aplicabile, cu condiţia că astfel de cerinţe sînt prevăzute în aceste acorduri.

(2) Obligaţia vamală apare la data înregistrării declaraţiei vamale de plasare a mărfurilor sub o destinaţie vamală.

(3) În cazurile specificate la alin.(1), plătitor vamal este titularul declaraţiei vamale. Totodată, devin plătitori vamali, solidar cu titularul declaraţiei vamale, orice persoane care au oferit informaţiile necesare la întocmirea declaraţiei vamale ori care au redactat declaraţia vamală, dacă acestea ştiau sau ar fi trebuit să ştie că informaţiile în cauză erau false sau incorecte.

În conformitate cu art.179 din Codul vamal, (1) Declaraţia vamală, care se depune la organul vamal, trebuie să fie însoţită de toate documentele necesare vămuirii.

(1^{1}) În cazul depunerii declaraţiei vamale în format electronic, toate documentele necesare vămuirii se depun în format electronic, cu aplicarea pe declaraţia vamală a semnăturii digitale, eliberată de Centrul de certificare a cheilor publice al autorităţilor administraţiei publice.

(2) Organul vamal este în drept să ceară informaţii suplimentare pentru a verifica datele din declaraţia vamală sau din alte documente prezentate.

(3) Lista de documente şi informaţii suplimentare care trebuie prezentate o stabileşte Serviciul Vamal.

(4) Organul vamal este în drept să stabilească termenele de prezentare a documentelor lipsă şi a informaţiilor suplimentare.

(5) Cu permisiunea organului vamal, documentele pot fi prezentate în limbile străine vorbite de colaboratorii vamali.

În conformitate cu art. 185 din Codul vamal, (1) Controlul vamal este efectuat de colaboratorul vamal şi constă în: e[1]) controlul ulterior prin reverificarea declaraţiilor vamale.

În acord cu art. 202[2] din Codul vamal, (1) Reverificarea declaraţiei vamale se efectuează la oficiul organului vamal, este una dintre formele controlului ulterior și constă în verificarea, după acordarea liberului de vamă, a corectitudinii şi caracterului complet al informaţiilor furnizate într-o declaraţie vamală, precum şi a existenţei şi conformității documentelor justificative anexate la aceasta, necesare plasării mărfurilor într-o destinaţie vamală, a altor documente aferente operaţiunilor verificate de care dispune organul vamal, alt organ cu atribuţii de administrare fiscală sau alte instituţii şi persoane.

(2) Reverificarea declaraţiei vamale se efectuează de către organele vamale conform procedurii stabilite de Guvern.

(3) În procesul efectuării reverificării declaraţiei vamale, organele vamale pot utiliza informaţii şi date inclusiv din bazele de date automatizate şi programele informaţionale de administrare a riscurilor.

(4) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin. (5), controlul ulterior prin reverificare a declarației vamale se efectuează fără întocmirea procesului-verbal de reverificare.

(5) În cazul depistării unor erori şi/sau divergenţe între informaţiile din declaraţiile vamale şi cele din documentele verificate, ce conduc la apariţia, modificarea şi/sau anularea obligaţiei vamale, organul vamal este obligat să comunice despre aceasta plătitorului vamal prin întocmirea procesului-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale.

În conformitate cu prevederile art. 202[3] alin. (2) lit. e) din Codul vamal, în cazul exercitării controlului ulterior, organul vamal are următoarele drepturi: e) să calculeze și să încaseze la bugetul public național, în conformitate cu legislația în vigoare, obligațiile vamale constatate.

Legea nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal.

Articolul 19. Ţara de origine a mărfii.

(1) Drept ţară de origine a mărfii se consideră ţara în care ea a fost obţinută integral sau a fost supusă unei prelucrări suficiente conform criteriilor stabilite de prezenta lege şi de acordurile internaţionale la care Republica Moldova este parte.

(2) Drept ţară de origine a mărfii pot fi considerate şi un grup de ţări, o uniune vamală de ţări, o parte a ţării, în cazul în care este necesar de a le evidenţia în scopul determinării originii mărfii.

(3) La stabilirea criteriilor de determinare a ţării de origine a mărfii, preferinţă se acordă criteriilor stipulate în acordurile de comerţ liber ratificate de Republica Moldova. În celelalte cazuri se aplică prevederile legislaţiei naţionale.

Articolul 23. Confirmarea originii mărfii.

(1) Pentru confirmarea originii mărfii, autoritatea vamală este în drept să-i solicite declarantului certificatul de origine sau declaraţia de origine a mărfii.

(2) La introducerea mărfii pe teritoriul vamal, certificatul de origine sau declaraţia de origine a ei se prezintă în mod obligatoriu dacă:

a) ţara de origine a mărfii beneficiază din partea Republicii Moldova de un regim preferential.

b) importul mărfurilor din ţara respectivă se reglementează prin restricţii cantitative sau alte măsuri de reglementare a activităţii comerciale externe;

c) acest lucru este prevăzut de legislaţia în domeniul protecţiei mediului înconjurător, ocrotirii sănătăţii, protecţiei drepturilor consumatorilor, asigurării ordinii publice, securităţii statului şi în alte domenii de importanţă vitală, precum şi de acordurile internaţionale la care Republica Moldova este parte;

d) documentele prezentate pentru perfectare vamală nu conţin date cu privire la originea mărfii sau autoritatea vamală are temei să presupună că datele declarate cu privire la originea mărfurilor sînt neautentice.

(3) La scoaterea mărfii de pe teritoriul vamal, certificatul de origine a ei, în cazurile în care acesta este necesar conform contractelor respective, conform regulilor ţării importatoare sau acordurilor internaţionale la care Republica Moldova este parte, se eliberează de organele abilitate.

Articolul 24. Certificatul de origine a mărfii. (1) Certificatul de origine a mărfii trebuie să confirme univoc originea acesteia din ţara respectivă şi să conţină: a) declaraţia exportatorului care confirmă că marfa corespunde cerinţelor specificate la art.20; b) adeverinţa din partea organului competent din ţara exportatoare ce a eliberat certificatul care confirmă autenticitatea datelor din certificat.

(2) Certificatul de origine a mărfii se prezintă împreună cu declaraţia vamală şi cu alte documente care urmează să fie perfectate de către autoritatea vamală. În caz de pierdere a certificatului, se prezintă duplicatul autentificat oficial al acestuia.

(3) În cazul în care se pune la îndoială autenticitatea certificatului de origine a mărfii sau a datelor ce se conţin în el, autoritatea vamală este în drept să se adreseze organelor care au eliberat certificatul sau organizaţiilor specializate ale ţării menţionate ca ţară de origine a mărfii pentru a obţine date suplimentare sau precizări.

(4) În cazurile prevăzute de prezenta lege, originea mărfii se consideră stabilită numai în cazul în care se prezintă certificatul de origine a mărfii, perfectat în modul cuvenit, şi date suplimentare ori precizări.

Sub aspectul stării de fapt, instanța de judecată constată că reclamanta SRL „Chocolux” a importat din Ucraina, în baza declarațiilor vamale în detaliu nr. 2080 I 90051 din 27.11.2023, nr. 2080 I 90063 din 27.11.2023, nr. 2080 I 96449 din 18.12.2023, nr. 2080 I 97853 din 21.12.2023 produse de patiserie cu adaos de

îndulcitori și în baza declarației vamale nr. 2080 I 95871 din 22.09.2023, produse obținute din compuși naturali ai laptelui.

Respectiv, în temeiul art. 179 din Codul vamal al Republicii Moldova, declarația vamală care se depune la organul vamal, trebuie să fie însoțită de toate documentele necesare vămuirii. Astfel, SRL „Chocolux" a prezentat, organului vamal, un set de documente conform borderourilor documentelor anexate pentru declarația vamală.

La etapa verificărilor acestor documente, în baza cărora a fost declarată marfa importată, funcționarul vamal de la punctul de control financiar a constatat că, preferința „200" nu poate fi acceptată în baza certificatelor EUR 1 Nr. X 0084992 din 19.12.2023, EUR. 1 Nr. X 0084966, EUR. 1 Nr. X 0084967 din 23.11.2023, EUR. 1 Nr. X 0084987 din 15.12.2023 și EUR. 1 Nr. A 2475498 din 04.12.2023, deoarece acestea nu au fost completate și anume în rubrica 1 nu a fost indicat corect „exportatorul mărfii".

Instanța de judecată reține că, prin Actul de inspecție din 27 noiembrie 2023, aferent declarației vamale nr.2080 1 90051 din 27 noiembrie 2023, în rezultatul efectuării controlului s-a constatat că preferința „200" nu poate fi acceptată în baza certificatului de origine EUR. 1 Nr.0084967 din 23 noiembrie 2023, deoarece nu este conform completat și anume în rub. 1 nu a fost indicat corect exportatorul mărfii. La tranzacția în cauză ca exportator în rub. 1 a certificatului a fost indicată compania „Mondelez Europe GMBH Lindberg Alee 1 Gglattpark 8152, Elveția. Drept urmare, s-a suspendat acordarea tratamentului tarifar preferențial cu achitarea drepturilor de import.

Prin Actul de inspecție din 27 noiembrie 2023, aferent declarației vamale nr.2080 1 90063 din 27 noiembrie 2023, în rezultatul efectuării controlului documentar s-a constatat că preferința „200" nu poate fi acceptată în baza certificatului de origine EUR. 1 Nr. X 0084966 din 23 noiembrie 2023, deoarece nu este conform completat și anume în rub. 1 nu este indicat corect exportatorul. La tranzacția în cauză ca exportator în rub. 1 a certificatului a fost indicată compania „Mondelez Europe GMBH Lindberg Alee 1 Gglattpark 8152, Elveția. Totodată, conform actelor de însoțire, ca exportator al mărfii figurează România. Drept urmare, s-a suspendat acordarea tratamentului tarifar preferențial cu achitarea drepturilor de import.

Prin răspunsul nr.1411/2/LL din 03 martie 2026 Autoritatea Vamală Română, Direcția regională vamală București, a notat că după analiza documentelor prezentate de către autoritatea vamală din România, la care au fost efectuate formalitățile vamale s-a constatat că certificatele de circulație a mărfurilor EUR. 1 Nr. X 0084967 și EUR. 1 Nr. X 0084966 din 27 noiembrie 2023 sunt autentice.

Prin Actul de inspecție din 19 decembrie 2023, aferent declarației vamale nr.2080 1 96449 din 18 decembrie 2023, s-a inițiat procedura de verificare

ulterioară a certificatului de circulație EUR. 1 Nr. X 0084987 din 15 decembrie 2023, deoarece, în rubrica 1 ca exportator figurează „Mondelez Europe” GmbH Elveția. Drept urmare, s-a exclus preferința „200” și au apărut plăți suplimentare ale plăților de import în sumă de 59 212,86 MDL.

Instanța observă că în declarația vamală nr.2080 I 96449 din 18 decembrie 2023, ca exportator este indicată PrJSC „Mondelez Ukraina” 42600 or. Trostyanets, reg. Sumy, str. Naberezhna 28A, Ucraina, în rubrica 15 ca țară de expediție figurează România. Certificatul de circulație a mărfurilor EUR. 1 Nr. X 0084987 din 15 decembrie 2023 a fost autentificat de autoritatea vamală din România pentru mărfurile importate de SRL „Chocolux” din România, în baza contractului de vânzare-cumpărare cu PrJSC „Mondelez Ukraine”.

Prin răspunsul Serviciului Vamal nr.28/11-3705 din 26 martie 2026, s-a menționat că suplimentar la răspunsul Serviciului Vamal nr.28/11-692 din 19.01.2024 conform căruia s-a comunicat că a fost inițiată procedura de verificare ulterioară a certificatului de circulație a mărfurilor EUR. 1 Nr. X 0084987 din 15 decembrie 2023, precum și că s-a solicitat autorităților vamale din România expunerea referitor la corectitudinea completării certificatului de circulație EUR1 în cauza autenticității acestuia, s-a comunicat că prin scrisoarea parvenită de la Autoritatea Vamală din România nr.2751/2/LL din 26.02.2026 s-a confirmat autenticitatea certificatului de circulație EUR. 1 Nr. X 0084987 din 15 decembrie 2023.

Prin Actul de inspecție din 21 decembrie 2023, aferent declarației vamale nr.2080 1 97853 din 21 decembrie 2023, în rezultatul efectuării controlului documentar s-a constatat că preferința „200” nu poate fi acceptată în baza certificatului de origine EUR. 1 Nr. X 0084992 din 19 decembrie 2023, deoarece nu este conform completat și anume în rub. 1 nu este indicat corect exportatorul. Drept urmare, s-a acceptat certificatul cu suspendarea tratamentului tarifar preferențial, cu achitarea drepturilor de import și s-a exclus preferința „200”.

Certificatul de circulație a mărfurilor EUR. 1 Nr. X 0084992 din 19 decembrie 2023 a fost autentificat de autoritatea vamală din România pentru mărfurile importate de SRL „Chocolux” din România, în baza contractului de vânzare-cumpărare cu PrJSC „Mondelez Ukraine”.

Totodată, prin răspunsul Serviciului Vamal nr.28/11-3823 din 30 martie 2026, s-a menționat că suplimentar la răspunsul Serviciului Vamal nr.28/11-1018 din 25.01.2024 conform căruia s-a comunicat că a fost inițiată procedura de verificare ulterioară a certificatului de circulație a mărfurilor EUR. 1 Nr. X 0084992 din 19 decembrie 2023, precum și că s-a solicitat autorităților vamale din România expunerea referitor la corectitudinea completării certificatului de circulație EUR1 în cauza și autenticitatea acestuia, s-a comunicat că prin scrisoarea parvenită de la Autoritatea Vamală din România nr.2751/2/LL din 26.02.2026 s-a confirmat

autenticitatea certificatului de circulație EUR. 1 Nr. X 0084992.

Prin Actul de inspecție din 15 decembrie 2023, aferent declarației vamale nr.2080 1 95871 din 15 decembrie 2023, funcționarul vamal a solicitat verificarea ulterioară a certificatului de circulație a mărfurilor EUR. 1 Nr. A 2475498 din 04 decembrie 2023, tratamentul preferențial a fost suspendat, fiind necesară achitarea dreptului de import, din motivul că destinatar a fost indicat - JACOBS DOUWE EGBERTS LLC UKRAINA cu livrare către SRL „Chocolux", însă, la pct. 5 din certificatul menționat, destinatar este Moldova. La fel, în declarația vamală nr.2080 1 95871 din 15 decembrie 2023 ca exportator este indicată OOO „Jacobs Dau Agbert Ucraina" 42600 reg. Sumscaea, or. Trosteanet, Naberejnaea dom 28A Ucraina.

Instanța evidențiază că din răspunsul nr.21789/2/05.07.2024 Autoritatea Vamală Română, Direcția regională vamală București a notat că având în vedere documentele transmise și precizările formulate de către firma exportatoare Mondlez Europe GmbH din Elveția prin Mondelez Europe Services GmbH din Elveția (Mondelez Europe Services GmbH Opfikon Sucursala România) cu reprezentant fiscal în România- SC Mondelez Romania S.A și de către autoritatea vamală din România, unde au fost efectuate formalitățile vamale, s-a comunicat următoarele.

Pe piața din România, grupul Mondelez este prezent și deține patru societăți, înregistrate la Oficiul Național al Registrului Comerțului, cu diferite tipuri de activități și roluri cu privire la produsele comercializate, respectiv: Mondelez Romania Snacks Production SRL, companie de producție pe bază de comandă; Mondelez Romania SA, societate de vânzări, Mondelez Europe Services Gmbh Opfikon Sucursala România, societate care prestează servicii pentru alte entități din grup; Mondelez Europe Procurement Gmbh Opfikon Sucursala România, societate care achiziționează materie primă pentru produsele alimentare fabricate și prestează tipuri de servicii aferente acestor achiziții.

În acest context, societatea Mondelez Europe Services Gmbh poate avea rolul de exportator, fiind stabilită pe teritoriul UE, prin sucursala din România Mondelez Europe Services Gmbh Opfikon Sucursala România, cu sediul în București și angajați proprii, aceasta fiind doar una din sucursalele sale din UE.

Firma Mondelez Europe Gmbh, din Elveția, prin împuternicirea emisă în data de 09.08.2023 a împuternicit firmele Mondelez Europe Services Gmbh din Elveția și Mondelez Europe Services Gmbh Opfikon Sucursala România, să reprezinte firma Mondelez Europe Gmbh, din Elveția în legătură cu toate procedurile vamale, precum și în legătură cu transportul și prelucrarea mâncării, îndeplinirea oricăror acte solicitate în acest scop.

Instanța notează că Certificatele EUR. 1 nu au fost validate de organul vamal al Republicii Moldova, din motiv că, potrivit informației conținute în actele

anexate la Declarația vamală, țara de export de marfa este România, țara de destinație Ucraina, care nu este parte a UE, deci s-a constatat completarea neconform Prevederilor Convenției Pan-Euro-Mediteraneene - PEM a Certificatului de circulație EUR 1. în rubrica nr. 1 a Certificatului de circulație EUR. 1 este indicată în calitate de țară de export Elveția, corect fiind – România.

Or, conform Convenției regionale cu privire la regulile de origine preferențiale Pan-Euro-Mediteraneeană (PEM), adoptată la Bruxelles la 9 decembrie 2009, este un acord internațional care stabilește reguli comune de origine preferențială pentru mărfuri, facilitând comerțul liber între Uniunea Europeană și partenerii săi comerciali din zona pan-euro-mediteraneeană, inclusiv Republica Moldova, având în vedere că a intrat în vigoare, începând cu data de 01 septembrie 2015.

Convenția Pan-Euro-Mediteraneeană reunește 25 părți contractante, care aplică reguli de origine comune și permit cumulul diagonal al originii în schimburile comerciale preferențiale, printre aceștia se enumeră Uniunea Europeană (UE), Elveția, Ucraina.

Conform Anexei la Ordinul Serviciului Vamal cu privire la aprobarea normelor tehnice privind completarea certificatelor de origine preferențială a mărfurilor nr. 412-O din 23.09.2014, în rubrica 1: „Exportator (Denumirea, adresa completă, țara)” - se înscrie denumirea, adresa deplină și țara de reședință a exportatorului. Denumirea exportatorului trebuie să fie identică cu denumirea indicată în contract și/sau factura de expediție și să corespundă denumirii indicate în actele de constituire ale agentului economic - exportator. Se permite indicarea prescurtată a denumirii agentului economic-exportator, dacă aceasta este indicată în statutul său, iar conform art. 23 a Notelor explicative privind protocoalele pan-euro-mediteraneene privind Regulile de Origine (2007/C 83/01)”, prin termenul de „exportator” se înțelege persoana sau întreprinderea care efectuează exporturi de pe teritoriul uneia dintre părțile contractante, indiferent dacă acestea sunt producători sau comercianți, cu condiția să îndeplinească toate celelalte condiții prevăzute de prezentul protocol.

Normele tehnice privind completarea certificatelor de origine preferențială a mărfurilor aprobate prin Ordinul Serviciului Vamal din RM nr. 412-O din 23.09.2014, care stabilește normele de completare a certificatelor de origine preferențială a mărfurilor care sunt eliberate de Serviciul Vamal din RM și nu se răsfrânge asupra Certificatelor EUR. 1 eliberate de autoritățile vamale din alte țări, care în baza Convenției PEM se completează de sau sub supravegherea autorităților vamale străine, la caz, Certificatele EUR. 1 au fost completate de B.V.I. București.

Conform art. 4 din Convenția PEM, autoritățile vamale ale părții contractante exportatoare eliberează un certificat de circulație a mărfurilor EUR. 1, în cazuri

bine determinate.

Astfel, decizia de neacceptare a preferinței „200” reclamantei SRL „Chocolux” constituie o apreciere eronată a Serviciului Vamal al RM, deoarece nu a fost constatată existența unor dubii serioase privind Certificatele EUR. 1, aceasta fiind înlăturată prin prezentarea actelor care confirmă țara exportator – România, or, art. 15-16 din Convenție explică clar că, dovada originii mărfii poate fi probată și prin alte acte justificative la solicitarea organului vamal, aceasta fiind o atribuție exclusivă a autorității vamale a țării exportatoare.

Conform dispozițiilor art. 16 alin. (7) din Convenția PEM, autoritățile vamale care emit Certificate EUR. 1 iau toate măsurile necesare pentru a verifica caracterul originar al produselor și îndeplinirea celorlalte condiții ale prezentei convenții. În acest scop, ele sunt abilitate să solicite orice dovezi și să efectueze orice verificare a conturilor exportatorului sau orice alt control pe care îl consideră necesar. Autoritățile vamale se asigură, de asemenea, că formularele menționate la alineatul (2) sunt completate corect, în special, acestea verifică dacă rubrica rezervată denumirii produselor a fost completată astfel încât să excludă orice posibilitate de adăugare frauduloasă.

Prin urmare, instanța reține că Autoritatea Vamală Română, Direcția Regională Vamală București a confirmat autenticitatea tuturor certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1, împrejurare care atestă faptul că actele respective au fost supuse verificărilor de către autoritatea vamală competentă și că autenticitatea acestora a fost confirmată în cadrul mecanismului instituțional de cooperare vamală.

În aceste condiții, se constată că SRL „Chocolux” este îndreptățită să beneficieze de tratamentul tarifar preferențial aferent mărfurilor în cauză, în măsura în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute de reglementările aplicabile privind originea preferențială a mărfurilor.

Dat fiind faptul că a fost confirmată autenticitatea certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1 Nr. X 0084992 din 19.12.2023, EUR. 1 Nr. X 0084966, EUR. 1 Nr. X 0084967 din 23.11.2023, EUR. 1 Nr. X 0084987 din 15.12.2023 și EUR. 1 Nr. A 2475498 din 04.12.2023 prin răspunsurile autorității Vamale Română, Direcția regională vamală București, se dispune anularea Actul de inspecție emis de Biroul Vamal Centru din 27 noiembrie 2023 aferent declarației vamale nr.2080I90063 din 27 noiembrie 2023; Actul de inspecție emis de Biroul Vamal Centru din 27 noiembrie 2023 aferent declarației vamale nr.2080I90051 din 27 noiembrie 2023; Actul de inspecție emis de Biroul Vamal Centru din 15 decembrie 2023 aferent declarației vamale nr.2080I95871 din 15 decembrie 2023; Actul de inspecție emis de Biroul Vamal Centru din 19 decembrie 2023 aferent declarației vamale nr. 2080I96449 din 18 decembrie 2023; Actul de inspecție emis de Biroul

Vamal Centru din 21 decembrie 2023 aferent declarației vamale nr.2080I97853 din 21 decembrie 2023.

Instanța reține că, potrivit art. 92 Cod administrativ, autoritatea trebuia să aprecieze probele în ansamblul lor, iar nu selectiv, iar conform art. 22 Cod administrativ, avea obligația de a stabili starea de fapt din oficiu, inclusiv prin valorificarea tuturor probelor relevante disponibile.

Articolul 225 alin. (1) şi (2) din Codul administrativ, statuează că instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) şi-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Bazându-se pe prevederile normelor legale pre citate, instanța de judecată concluzionează că autoritatea publică pârâtă a depășit limitele dreptului său discreționar, deoarece nu a luat în considerare toate faptele relevante și și-a exercitat dreptul său discreționar contrar scopului acordat prin lege. Or, în speță, scopul Legii este de a facilita activitatea reclamantei, acordând acestuia dreptul de a beneficia de tratament tarifar preferențial, impunând anumite condiții, în speță, condițiile impuse de legiuitor au fost respectate de către reclamantă, aceasta prezentând actele de însoțire a mărfii importate în RM, certificate de calitate și acte confirmatoare.

Respectiv, menținerea în vigoare, în circumstanțele speței a actelor administrative este de natură să încalce dreptul reclamantei de proprietate, protejat de art. 1 Protocolul 1 CEDO, în sensul autonom al termenului „bun” în accepțiunea CtEDO. Or, există riscul ca reclamanta să fie deposedată, fără temei legal de mijloace financiare, impuse spre plată în baza deciziei contestate.

În baza prevederilor art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sunt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

Raportând normele legale pre citate la circumstanțele faptice constatate, instanța de judecată, stabilind că actul administrativ individual defavorabil contestat și actele subsecvente adoptate în procedura prealabilă, sunt ilegale și prin ele reclamanta este vătămată în drepturile sale, protejate de lege, a ajuns la concluzia că principiul legalității impune anularea actelor contestate, fiind întrunite cumulativ ambele condiții prevăzute de lege: actul administrativ de respingere a solicitării să fie ilegal, și, revendicarea pretenției reclamantei să fie întemeiată.

Din raționamentele expuse, instanța de judecată va admite parțial acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL „Chocolux” și va anula Actul de inspecție emis de Biroul Vamal Centru din 27 noiembrie 2023 aferent declarației vamale nr.2080I90063 din 27 noiembrie 2023; Actul de inspecție emis de Biroul Vamal Centru din 27 noiembrie 2023 aferent declarației vamale nr.2080I90051 din 27 noiembrie 2023; Actul de inspecție emis de Biroul Vamal Centru din 15 decembrie 2023 aferent declarației vamale nr.2080I95871 din 15 decembrie 2023; Actul de inspecție emis de Biroul Vamal Centru din 19 decembrie 2023 aferent declarației vamale nr. 2080I96449 din 18 decembrie 2023; Actul de inspecție emis de Biroul Vamal Centru din 21 decembrie 2023 aferent declarației vamale nr.2080I97853 din 21 decembrie 2023 și răspunsurile Serviciului Vamal nr.28/11-02 din 02 ianuarie 2024, nr.28/11-692 din 19 ianuarie 2024, nr.28/11-827 din 22 ianuarie 2024 și nr. 28/11-1018 din 25 ianuarie 2024 cu privire la examinarea cererilor prealabile.

Subsecvent, instanța anulează răspunsurile nr. 28/11-3362 din 19 martie 2026, nr. 28/11-3823 din 30 martie 2026 și nr. 28/11-3705 din 26 martie 2026**,** emise de Serviciul Vamal suplimentar la răspunsurile anterioare.

Totodată, cu privire la obligarea Serviciului Vamal al RM să restituie Societății „Chocolux” SRL suma în cuantum de 51.075,62 MDL + 47.517,00 MDL + 59.212,86 MDL + 21.240,84 MDL + 59.720,22 MDL, în total 238.766,54 (două sute treizeci și opt mii șapte sute șaizeci și șase, 54) MDL, în temeiul art. 224 alin. (2) din Codul administrativ, se dispune întoarcerea executării actelor administrative anulate, în măsura în care acestea au fost executate.

Referitor la pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată și daune-interese, instanța consideră că aceasta urmează a fi respinsă, ori, reprezentantul reclamantei nu a prezentat înscrisuri care să probeze cheltuielile suportate.

În conformitate cu prevederile art. 224-225 din Codul administrativ al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e :

Se admite parțial acțiunea.

Se anulează Actul de inspecție emis de Biroul Vamal Centru din 27 noiembrie 2023 aferent declarației vamale nr.2080I90063 din 27 noiembrie 2023; Actul de inspecție emis de Biroul Vamal Centru din 27 noiembrie 2023 aferent declarației vamale nr.2080I90051 din 27 noiembrie 2023; Actul de inspecție emis de Biroul Vamal Centru din 15 decembrie 2023 aferent declarației vamale nr.2080I95871 din 15 decembrie 2023; Actul de inspecție emis de Biroul Vamal Centru din 19 decembrie 2023 aferent declarației vamale nr. 2080I96449 din 18 decembrie 2023; Actul de inspecție emis de Biroul Vamal Centru din 21 decembrie 2023 aferent

declarației vamale nr.2080I97853 din 21 decembrie 2023.

Se anulează răspunsurile Serviciului Vamal nr.28/11-02 din 02 ianuarie 2024, nr.28/11-692 din 19 ianuarie 2024, nr.28/11-827 din 22 ianuarie 2024 și nr. 28/11-1018 din 25 ianuarie 2024 cu privire la examinarea cererilor prealabile.

Se dispune întoarcerea executării actelor administrative anulate, în măsura în care acestea au fost executate.

În rest, pretențiile se resping ca neîntemeiate.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (mun. Chișinău, str. Kiev 3).

Președintele ședinței,

judecător Rodica Nicula